

**Nr 3.**

Ankom till riksdagens kansli den 9 februari 1923 kl. 4 e. m.

*Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1923—1924 av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.*

(1:a avd.)

**A. Departementet.**

1:o) I den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1923—1924 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementets ärenden för samma dag, i avseende å tredje huvudtiteln (punkt 1), föreslagit riksdagen att dels besluta, att ministern för utrikes ärendena skall, i stället för honom för närvarande tillkommande bidrag till representationskostnader med 6,000 kronor, åtnjuta sådant bidrag med 12,000 kronor, dels ock i anledning härav i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till departementschefen, ministern för utrikes ärendena med 42,000 kr.

Departements-  
chefen.

[1.]

Statsrådsprotokollet innehåller i detta ärende följande:

»Jämlikt beslut av 1921 års riksdag åtnjuter ministern för utrikes ärendena för närvarande, förutom honom tillkommande boställsförmån, en årlig avlöning av 36,000 kronor, därav 6,000 kronor utgöra bidrag till representationskostnader.

I statsverkspropositionen till 1922 års riksdag hade Kungl. Maj:t — med förmälan att Kungl. Maj:t under år 1920 beslutat från statens handelskommission för regeringens och utrikesdepartementets räkning övertaga en automobil, samt att ifrågavarande automobil enligt erfarenheten visat sig väl behövlig — föreslagit riksdagen att för beredande utav avlöning åt automobilens chaufför, vilken avlöning dittills bestritts av tredje huvudtitelns besparingar, höja det i staten för utrikesdepartementet ingående förslagsanslaget å högst 40,000 kronor till avlöningar till icke-

*Bihang till riksdagens protokoll 1923. 6 saml. 3 häft. (Nr 3.)*

ordinarie befattningshavare med 3,000 kronor till 43,000 kronor. Samtidigt anmäldes, att kostnaderna för automobilens underhåll jämte driftkostnaderna för densamma för det dåvarande bestredes från förslagsanslaget till skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. Emellertid meddelade riksdagen i skrivelsen nr 3 A, att riksdagen funnit det för anställande av en chaufför beräknade särskilda beloppet icke böra beviljas. Beträffande åtgärden att av huvudtitelns allmänna besparingar bekosta chaufförens avlöning ville riksdagen ej underlåta att framhålla, att densamma svårligen kunde anses stå i god överensstämmelse med de i rikets ständers skrivelse den 12 maj 1841 angivna grunder i avseende å dispositionen av besparingar å huvudtitlarna. Då emellertid det till ministern för utrikes ärendena för år 1922 utgående representationsbidraget möjligen kunde anses vara något knappt tillmätt och prövning av denna fråga icke syntes kunna ske vid 1922 års riksdag, ville riksdagen icke motsätta sig, att medel till avlöning åt chauffören ävensom kostnaderna för automobilens underhåll och drift finge intill den 1 juli 1923 beredas på samma sätt som dittills.

I enlighet med riksdagens uttalande synes frågan om ökat representationsbidrag åt ministern för utrikes ärendena nu böra upptagas till prövning. Då det gäller att bestämma det belopp, till vilket ifrågasvarande bidrag, för närvarande såsom nyss nämnts 6,000 kronor, bör höjas, ligger det nära till hands att göra en jämförelse med de till Sveriges ministrar i utlandet utgående ortstillägg, vilka som bekant till stor del äro avsedda för bestridande av representationskostnader. En sådan jämförelse giver vid handen, att ifrågasvarande ministrar i förevarande hänseende för närvarande måste anses vara betydligt rikligare tillgodosedda än den svenske utrikesministern. Då härtill kommer, att den ministern för utrikes ärendena åliggande representationsplikten lär vara minst lika betungande som de flesta av våra i utlandet ackrediterade ministrars, torde den förres representationsbidrag icke skäligen böra sättas lägre än till 12,000 kronor för år.»

Utskottet har ansett sig böra på det sätt tillstyrka det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget att bidraget till representationskostnader höjes med 4,000 kronor till 10,000 kronor och får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) besluta, att ministern för utrikes ärendena skall, i stället för honom för närvarande tillkommande bidrag till representationskostnader med 6,000 kronor, åtnjuta sådant bidrag med 10,000 kronor,

b) i anledning härav i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till departementschefen, ministern för utrikes ärendena med 40,000 kr.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att dels medgiva, att det enligt 1922 års riksdags beslut till kabinetssekreterare, som är gift, från och med den 1 januari 1923 utgående bidrag till representationskostnader av 6,000 kronor för år må från och med den 1 juli 1923 utbetalas jämväl till ogift kabinetssekreterare, dels nedsätta det i staten för utrikesdepartementet ingående förslagsanslaget å 10,000 kronor till vikariatsersättningar med 5,000 till 5,000 kronor, samt det i samma stat ingående anslaget å 40,000 kronor till avlöningar till icke ordinarie befattningshavare med 20,000 kronor till 20,000 kronor, dels ock i riksstaten uppföra *ordinarie* förslagsanslaget departementet med 448,000 kronor.

Departementet.  
[2.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 2—4.

Utskottet finner ingen anledning frångå den ståndpunkt, som av riksdagen intagits så sent som år 1921 i fråga om tillerkännande av representationsbidrag åt kabinetssekreteraren, och kan utskottet följaktligen icke tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot vad som av Kungl. Maj:t föreslagits.

Någon ändring i anslagsbeloppet förorsakas icke av vad utskottet här ovan ifrågasatt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) avslå Kungl. Maj:ts framställning i vad densamma avser ändring i nu gällande bestämmelser ang. bidrag till kabinetssekreterarens representationskostnader,

b) nedsätta det i staten för utrikesdepartementet ingående förslagsanslaget å 10,000 kronor till vikariatsersättningar med 5,000 kronor till 5,000 kronor, samt det i samma stat ingående anslaget å 40,000 kronor till avlöningar till icke ordinarie befattningshavare med 20,000 kronor till 20,000 kronor,

c) i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget departementet med 448,000 kronor.

Arvoden åt  
viss extra  
personal i  
utrikes-  
departe-  
mentet  
m. m.

[3.]

3:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till arvoden åt viss extra personal i utrikesdepartementet m. m. för budgetåret 1923—1924 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 45,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 4 och 5.

Ifrågavarande, för den på extra stat upprättade speciella handelsavdelningen inom utrikesdepartementet avsedda anslag, har tidigare beräknats efter ett belopp av 51,000 kronor för år, men har nu ansetts kunna nedsättas till 45,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *arvoden åt viss extra personal i utrikesdepartementet m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 45,000 kronor.

### B. Sveriges representation i utlandet.

Beskicknin-  
gar och  
konsulat.

[4.]

4:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget beskickningar och konsulat med 1,690,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 5—7.

Ifrågavarande anslag, som för år 1922 och första halvåret 1923 beräknats efter ett medelsbehov av 1,715,000 kronor för år, har ansetts kunna för budgetåret 1923—1924 minskas med 53,600 kronor på grund av tilltänkt sänkning av ortstilläggen för tjänstemän, stationerade i vissa valutasvaga länder, medan däremot den nu till 27,000 kronor beräknade anslagsposten till exspektansarvoden ansetts böra ökas med 43,000 kronor. Medelsbehovet under anslaget i dess helhet har av Kungl. Maj:t upptagits till i avrundat tal 1,690,000 kronor.

De föreslagna ändringarna i fråga om ortstillägg äro följande:

#### *Tyska riket.*

Berlin:

Sändebud (nu 23,400) . . . . .	kronor	11,700
Legationsråd (nu 5,100) . . . . .	»	2,550
Legationssekreterare (nu 3,800) . . . . .	»	1,900
Kanslist (nu 1,800) . . . . .	»	900

Hamburg:	
Generalkonsul (nu 7,400) . . . . .	kronor 3,700
Vicekonsul (nu 3,300) . . . . .	» 1,650
Lübeck:	
Konsul (nu 4,100) . . . . .	» 2,050
Kanslist (nu 1,500) . . . . .	» 750
<i>Österrike och Ungern.</i>	
Wien:	
Sändebud (nu 16,800) . . . . .	» 8,400

Ehuruväl den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av anslagsposten till exspektansarvoden synts utskottet vara mycket betydlig och ifrågavarande anslagspost kommit till användning i anmärkningsvärt stor utsträckning, har utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del. I övrigt har vad under denna punkt föreslagits icke givit utskottet anledning till någon erinran.

*Utskottets  
yttrande.*

Utskottet hemställer alltså,

- att riksdagen må
- a) godkänna de av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i staten för ortstillägg;
  - b) i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget beskickningar och konsulat med 1,690,000 kronor.

5:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5) om arvoden och ortstillägg åt viss extra personal kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

**Arvoden och  
ortstillägg  
åt viss extra  
personal.**

[5.]

anmäla.

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att för tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 27,000 kronor.

**Tillfälliga  
diploma-  
tiska och  
konsulära  
poster i ut-  
landet.**

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 9.

[6.]

Detta anslag, som för närvarande användes för upprätthållande av diplomatisk representation i Estland, Lettland och Lithauen, har ansetts kunna begränsas från 30,000 till 27,000 kronor för år.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

- att riksdagen må för *tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 27,000 kronor.

**Extra ortstillslägg.** 7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till extra ortstillslägg åt ordinarie och extra personal i utrikesrepresentationen för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 325,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 9 och 10.

Anslaget till extra ortstillslägg har senast beräknats efter ett medelsbehov av 400,000 kronor för år. På grund av det statsfinansiella läget har Kungl. Maj:t emellertid för budgetåret 1923—1924 ansett sig böra föreslå anslagets upptagande med allenast 325,000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till annan erinran mot Kungl. Maj:ts förslag än att anslagsbeloppet syntes kunna nedsättas till jämt 300,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *extra ortstillslägg åt ordinarie och extra personal i utrikesrepresentationen* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 300,000 kronor.

**Ekiperingspenningar.** 8:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 8) hemställer utskottet,  
[ 8. ]

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget till ekiperingspenningar med kronor 30,000.

**Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler.** 9:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) hemställer utskottet,  
[ 9. ]

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler med kronor 110,000.

**Ersättningar till olönade konsuler.** 10:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) hemställer utskottet,  
[ 10. ]

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget till ersättningar åt olönade konsuler med kronor 100,000.

**Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter.** 11:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) hemställer utskottet,  
[ 11. ]

att riksdagen må till *personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter för budgetåret 1923—1924* anvisa ett extra anslag av kronor 5,000.

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till attachéer (aspiranter) med kronor 56,000. **Attachéer (aspiranter).**

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 10 och 11. [12.]

För ifrågavarande ändamål hava å 1922 års riksstat anvisats dels ett ordinarie anslag av 56,000 kronor dels ock ett extra förstärkningsanslag av 44,000 kronor.

Motsvarande belopp hava nu av Kungl. Maj:t äskats för budgetåret 1923—1924.

Utskottet, som funnit de äskade beloppen höga, har verkställt undersökning rörande disponerandet av dessa medel och har därvid funnit, att någon sänkning av de begärda anslagen icke lämpligen kan ske. **Utskottets yttrande.**

Utskottet får alltså beträffande förevarande ordinarie anslag hemställa,

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till attachéer (aspiranter) med kronor 56,000.

13:o) Under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört, hemställer utskottet, **Förstärkning av anslaget till attachéer.**

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till attachéer (aspiranter)* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av kronor 44,000. [13.]

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till militär- och marinattachéer med kronor 40,000. **Militär- och marinattachéer.**

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 11 och 12. [14.]

I en inom första kammaren av herr *C. Lindhagen* väckt motion **Motion.** (nr 80) har vidare hemställts, att riksdagen ville besluta:

1) att någon representation i utlandet genom militär- och marinattachéer icke vidare skall äga rum;

2) att de i statsverkspropositionen under tredje huvudtiteln för

militär- och marinattachéväsendet upptagna anslagen å 40,000 kronor och 10,000 kronor måtte för denna gång beviljas endast i den mån medel erfordras för att den personal, som nu är anställd, måtte fortfarande utfå en tillräcklig avlöning och även kunna kvarstå i sina befattningar någon tid, till dess att den hunnit på ett för den överkomligt sätt återgå till sina ordinarie befattningar i hemlandet.

Beträffande de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Förutom förevarande ordinarie anslag har Kungl. Maj:t till förstärkande av detsamma äskat ett belopp av 10,000 kronor.

*Utskottets  
yttrande.*

Utskottet, som anser tillräckliga skäl för ändring av nuvarande organisation med militär- och marinattachéer ej nu föreligga, har funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och får alltså, med avstyrkande av den i ärendet väckta motionen, hemställa,

att riksdagen må,

a) avslå herr Lindhagens ovanberörda motion nr 80, i vad den avser upphörandet av militär- och marinattachéorganisationen;

b) med avslag å samma motion, i vad den avser ordinarie reservationsanslaget till militär- och marinattachéer, i riksstaten uppföra detta anslag med 40,000 kronor.

**Förstärkning av anslaget till militär- och marinattachéer.**

[15.]

15:o) Under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å den av herr Lindhagen inom första kammaren väckta motionen nr 80, i vad den avser beviljande av medel till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till militär- och marinattachéer*, för nämnda ändamål för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 10,000 kronor.

**Handelsattachéer.**

[16.]

16:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till handelsattachéer med kronor 40,000.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 12—14.



För handelsattachéer har för år 1922 beräknats tillhopa 180,000 kronor, varav 40,000 kronor upptagits såsom ordinarie anslag och återstoden såsom förstärkningsanslag å extra stat.

För budgetåret 1923—1924 har Kungl. Maj:t ansett det ordinarie anslaget böra bibehållas oförändrat, medan förstärkningsanslaget befunnits kunna nedsättas till 100,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot det sätt varpå medelsbehovet för handelsattachéer beräknats, hemställer beträffande förevarande ordinarie anslag,

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till handelsattachéer med kronor 40,000.

17:o) Under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till handelsattachéer* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av kronor 100,000.

**Förstärkning av reservationsanslaget till handelsattachéer.**

[17.]

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att till socialattachéer för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av kronor 30,000.

**Socialattachéer.**

[18.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 14 och 15.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att genom en sammanslagning av två utav de nuvarande tre socialattachéposterna en besparing å det tidigare till 50,000 kronor för år beräknade anslaget skall kunna åstadkommas med 20,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *socialattachéer* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor.

19:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19) hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till extra biträden och vaktbetjände vid beskickningar och konsulat med kronor 55,000.

**Extra biträden m. m.**

[19.]

Ytterligare medel för anställande av extra biträden m. m. 20:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet sid. 15 i ärendet innehåller hemställer utskottet,

[20.]

att riksdagen må såsom *ytterligare medel för anställande av extra biträden och vaktbetjante vid beskickningar och konsulat* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av kronor 25,000.

### C. Internationella byråer m. m.

Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund. 21:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra förslagsanslag av 353,000 kronor. Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 15—18.

[21.]

Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund, för vilket utgifterna för år 1923 av förbunds församlingen fastställts till 25,673,508 guldfrancs, har upptagits efter en beräkningsgrund av 18 enheter utav 944 eller med 489,537:22 guldfrancs. För bestridandet av denna kostnad har nu äskats ett förslagsanslag av i avrundat tal 353,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet

att riksdagen må för gäldande av *Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra förslagsanslag av 353,000 kronor.

Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegerade församling. 22:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) och under erinran om att samma belopp, som nu äskats, anvisats för år 1922, får utskottet hemställa,

[22.]

att riksdagen må för bestridande av kostnaderna för *Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegerade församling* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 50,000 kronor.

Sveriges representation i Nationernas förbunds rådsförsamling m. m. 23:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23) att till bestridande av kostnaderna för Sveriges representation i Nationernas förbunds rådsförsamling m. m. för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra förslagsanslag av 30,000 kronor.

[23.]

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 19 och 20.

Ifrågavarande anslag är avsett för den genom Sveriges inval i förbundsrådet erforderliga representationen i rådet och i förbundets ständiga rådgivande militärkommission.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för *Sveriges representation i Nationernas Förbunds rådsförsamling m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra förslagsanslag av 30,000 kronor.

24:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 24) får utskottet — under erinran att medel för representation vid internationella konferenser tidigare bestritts av tredje huvudtitelns kommittéanslag — hemställa, Sveriges deltagande i internationella konferenser.

[24.]

att riksdagen må för bestridande av kostnaderna för *Sveriges deltagande i internationella konferenser* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 50,000 kronor.

25:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) får utskottet — under erinran om att till bestridande av internationella skiljedomstolens byrås kostnader för år 1922 anvisats ett belopp av 6,100 kronor — hemställa, Internationella skiljedomstolens byrå i Haag.

[25.]

att riksdagen må till bestridande av *Sveriges andel i kostnaderna under år 1923 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra förslagsanslag av 6,100 kronor.

26:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) får utskottet, under hänvisning till vad statsrådsprotokollet sid. 20 och 21 i ärendet innehåller, hemställa, Förskotterande av visst bidrag till internationella skiljedomstolens byrå i Haag.

[26.]

att riksdagen må till förskotterande av *Sveriges andel i de av Ryssland icke inbetalade bidrag till internationella skiljedomstolens byrå i Haag* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

**Bidrag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat.** [27.] 27:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) hemställer utskottet, att riksdagen må såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 6,500 kronor.

**Riksdagens interparlamentariska grupp.** [28.] 28:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag av 30,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 22.

Till riksdagens interparlamentariska grupp har för första halvåret 1923 anvisats ett belopp av 16,000 kronor och framställning från gruppens styrelse har i enlighet härmed gjorts om beviljande för budgetåret 1923—1924 av ett anslag av 32,000 kronor. Kungl. Maj:t har emellertid ansett en reduktion av detta belopp kunna ske, och därför äskat ett anslag av 30,000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till annan erinran mot Kungl. Maj:ts förslag än att anslagsbeloppet synes kunna utan större olägenhet nedsättas till 25,000 kronor. Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *riksdagens interparlamentariska grupp* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor.

**Bidrag för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i viss konferens.** [29.] 29:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 29) får utskottet, under hänvisning till vad i statsrådsprotokollet sid. 23 och 24 i ärendet anförts, hemställa,

att riksdagen må såsom *bidrag för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i av interparlamentariska unionen anordnad konferens* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 15,000 kronor.

**Internationella fredsbyrån i Bern.** [30.] 30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att till internationella fredsbyrån i Bern för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 1,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 24.

Uti en inom första kammaren av herr *C. Lindhagen* väckt motion (nr 78) har vidare hemställts, att riksdagen ville besluta, att under tredje huvudtiteln anslaget till internationella fredsbyrån i Bern höjes till det belopp, som förut utgått, eller sålunda från 1,000 kronor till 2,000 kronor. Motioner.

Enahanda yrkande har framställts i en inom andra kammaren av fru *N. Thüring* och herr *C. Knutsson* väckt motion (nr 98).

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet har icke funnit skäl föreligga till ändring av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet och får alltså avstyrka de väckta motionerna om anslagets höjning till 2,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med avslag å ovanberörda av herr *Lindhagen* samt fru *Thüring* och herr *Knutsson* väckta motionen till *internationella fredsbyrån i Bern* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 1,000 kronor.

31:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) att till Svenska föreningen för Nationernas förbund för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag av 3,000 kronor. Svenska  
föreningen  
för Natio-  
nernas för-  
bund.

[31.]

Uti en inom första kammaren av herr *C. Lindhagen* väckt motion (nr 79) har vidare hemställts, att riksdagen ville besluta att under tredje huvudtiteln i statsverkspropositionen skall: Motioner.

1) till Svenska freds- och skiljedomsföreningen för budgetåret 1923—1924 beviljas ett extra anslag av 10,000 kronor; och

2) till Svenska föreningen för Nationernas förbund bevilja ett extra anslag utöver föreslagna 3,000 kronor ytterligare 2,000 kronor eller sålunda tillhoppa 5,000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet ansett sig böra upptaga till behandling jämväl en av fru *N. Thüring* och herr *C. Knutsson* inom andra kammaren väckt motion (nr 99), däri hemställts, att riksdagen ville besluta, att under tredje huvudtiteln i statsverkspropositionen skall till Svenska freds- och skiljedomsföreningen för budgetåret 1923—1924 beviljas ett extra anslag av 5,000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Rörande anslag till svenska föreningen för Nationernas förbund har departementschefen anfört följande:

»Styrelsen för Svenska Föreningen för Nationernas förbund, som under åren 1920 och 1921 inkommit med framställningar om statsanslag till föreningens verksamhet, har den 16 sistlidne november ingivit en till Kungl. Maj:t ställd skrivelse, vari begäres ett bidrag för budgetåret 1923—1924 av 5,000 kronor. Föreningen, som har till syfte att bland den svenska allmänheten sprida kunskap om och intresse för Nationernas förbund samt att delta i det internationella arbetet för att stödja och stimulera förbundets strävan att uppnå en varaktig mellanfolklig rättsordning, skulle genom ett bidrag av statsmedel sättas i stånd att i någon mån utvidga sin verksamhet, som hittills av brist på tillgångar måst hålla sig inom ytterst snäva gränser.

Hittills har staten allenast vid ett och annat tillfälle genom smärre bidrag till resekostnader förhjälpit föreningens medlemmar till att kunna delta i årliga sammanträden med den internationella föreningen Union des Associations pour la Société des Nations, till vilken den svenska föreningen är ansluten, men nu, särskilt i och med Sveriges inval uti Nationernas förbunds Råd, synes mig tiden vara inne att med ett årligt bidrag understödja nämnda förening, som intager en viss särställning bland organisationer för rätt och fred i världen, och vars syfte synes mig vara ett verkligt statsintresse. Dock bör bidraget under nu rådande depressionstider ej sättas högre än till 3,000 kronor.»

*Utskottets  
yttrande.*

Vad till en början beträffar frågan om anvisande å riksstaten av anslag till understödjande av svenska föreningen för Nationernas förbund, har utskottet på de av departementschefen anförda skälen ansett sig böra tillstyrka en sådan åtgärd. Utskottet finner emellertid med hänsyn till det rådande finansiella läget, att understödet icke bör sättas till högre belopp än som av Kungl. Maj:t äskats eller 3,000 kronor. Med anledning härav avstyrker utskottet det motionsvis framställda yrkandet på beviljande av högre anslag.

Vad därefter angår frågan om beviljande av anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen, varom yrkanden i ovannämnda två motioner gjorts, vill utskottet erinra om att framställningar härom vid olika tillfällen, bland annat vid 1916 och 1917 års riksdagar, blivit av riksdagen avslagna. Då medel alltså icke ansetts böra härtill beviljas ens under ekonomiskt betydligt bättre tider än de nuvarande, måste utskottet

finna anledning saknas att nu bereda dylikt understöd åt föreningen. Utskottet avstyrker därför de i detta syfte väckta motionerna.

På grund av vad utskottet sålunda anfört får utskottet beträffande anslaget till svenska föreningen för Nationernas förbund hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Lindhagens i ämnet väckta motion i vad den densamma skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, till *svenska föreningen för Nationernas förbund* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 3,000 kronor.

32:o) Under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört får utskottet hemställa,

Svenska  
freds- och  
skiljedoms-  
föreningen.

att riksdagen må avslå den inom första kammaren väckta motionen nr 79, i vad den avser beviljande av understöd åt svenska freds- och skiljedomsföreningen, samt den inom andra kammaren i samma fråga väckta motionen nr 99.

33:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) att dels såsom bidrag till Svenska Röda Korsets utländska hjälpverksamhet för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag av 250,000 kronor; dels ock, vid bifall härtill, medgiva, att Överstyrelsen för Svenska Röda Korset bemyndigas att med anslaget ersätta av Överstyrelsen till undvikande av hjälpaktionernas avbrytande tilläventyrs förskotterade medel.

Svenska  
Röda Kor-  
sets hjälp-  
verksamhet.  
[ 32. ]

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 25—27.

För ifrågavarande ändamål hava tidigare betydande belopp av riksdagen anvisats, senast 1,000,000 kronor å tilläggsstat för år 1922.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) såsom *bidrag till Svenska Röda Korsets utländska hjälpverksamhet* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 250,000 kronor.

b) medgiva, att Överstyrelsen för Svenska Röda Korset bemyndigas att med anslaget ersätta av Överstyrelsen till undvikande av hjälpaktionernas avbrytande tilläventyrs förskotterade medel.

**Svensk  
hjälpverk-  
samhet i  
Ryssland.** 34:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anvisande av medel till svensk hjälpverksamhet i Ryssland (punkt 33) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet velat [ 33. ] härmed

anmäla.

**Bekämpan-  
de av epide-  
mierna i  
Öst-Europa.** 35:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att såsom bidrag till Nationernas förbunds verksamhet för bekämpande av epidemierna i Öst-Europa för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag [ 34. ] av 50,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 29—31 av statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande anslag är avsett att möjliggöra för vårt land att delta i den samfälliga aktion för bekämpande av sjukdomsepidemierna i östra Europa, som med bidrag från olika håll igångsatts genom Nationernas förbund.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *bidrag till Nationernas förbunds verksamhet för bekämpande av epidemierna i Öst-Europa* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 50,000 kronor.

#### D. Diverse.

**Rese- och  
flyttnings-  
ersättning,  
inspektio-  
ner, tillfäl-  
liga upp-  
drag.** 36:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget till rese- och flyttningsersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag med 350,000 kronor. Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 31.

[ 35. ] Med hänsyn till att förevarande förslagsanslag, som senast för helt år beräknats till 280,000 kronor, liksom övriga förslagsanslag för budgetåret 1923—1924 ansetts bära upptagas med ett mot verkliga utgifterna svarande belopp, har Kungl. Maj:t nu äskat anslaget förhöjt till 350,000 kronor.

Enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, hava utgifterna å anslaget för de tio första månaderna år 1922 utgjort 323,000 kronor. För hela nämnda år skulle alltså utgifterna kunna beräknas till omkring 390,000 kronor. Utskottet har icke kunnat undgå att finna detta belopp synnerligen högt och har velat med styrka framhålla nödvändigheten av



att åtgärder vidtagas för nedbringande av ifrågavarande kostnader. Under förutsättning att så sker, synes det av Kungl. Maj:t äskade anslaget kunna något nedsättas och får utskottet i sådant avseende föreslå att anslagsbeloppet bestämmas till 325,000 kronor.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget till rese- och flyttningssättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag med 325,000 kronor.

37:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till underhåll och reparationer av statens fastigheter i utlandet, möbler m. m. med 60,000 kronor. Statens fastigheter i utlandet m. m.  
Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 31 och 32. [ 36. ]

Ifrågavarande anslag, som senast beräknats efter ett medelsbehov av 35,000 kronor för år, har ansetts oundgängligen böra höjas och har Kungl. Maj:t i sådant hänseende, särskilt i betraktande av att tredje huvudtitelns besparingsfond ej längre kan tagas i anspråk för utgifter av detta slag, föreslagit anslagets upptagande med 60,000 kronor.

Utskottet, som ansett sig icke böra häremot framställa någon erinran, får hemställa,

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till underhåll och reparationer av statens fastigheter i utlandet, möbler m. m. med 60,000 kronor.

38:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. med 750,000 kronor. Skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 33.

Ifrågavarande anslag har senast av riksdagen beräknats efter ett medelsbehov av 550,000 kronor för år. Då emellertid de verkliga utgifterna under anslaget uppgått till betydligt högre belopp än som anvisats i riksstaten, har Kungl. Maj:t nu föreslagit att anslaget skall upptagas med en till 750,000 kronor förhöjd summa. [ 37. ]

Utskottet har inhämtat att utgifterna å detta förslagsanslag för år 1921 uppgått till icke mindre än 1,483,146 kronor 21 öre och för år 1922 kunna approximativt beräknas till 1,100,000 kronor. Utskottets yttrande.

*Bihang till riksdagens protokoll 1923. 6 saml. 3 häft. (Nr 3.)*

Utgifterna hänföra sig till följande poster, vilka upptagits i avrundade tal:

	År 1921 Kr.	År 1922 Kr.
Skrivmaterialier . . . . .	119,000	80,000
Renskrivning . . . . .	715,000	510,000
Ved, ljus m. m. . . . .	59,000	55,000
Komplettering och underhåll av inventarier . . . . .	89,000	70,000
Prenumeration, inköp av böcker, kartor och trycksaker . . . . .	74,000	65,000
Inbändning . . . . .	14,000	8,000
Postporto . . . . .	57,000	40,000
Telegraf- och telefonporto . . . . .	256,000	225,000
Fraktkostnader . . . . .	12,000	7,000
Diverse utgifter . . . . .	88,000	40,000
	<hr/> Summa 1,453,000	<hr/> 1,100,000

I likhet med 1922 års statsrevisorer måste utskottet finna dessa utgifter, särskilt i fråga om posterna renskrivning samt telegraf- och telefonporto, anmärkningsvärt höga. Då emellertid departementschefen ställt en minskning i utgifterna under anslaget i utsikt, har utskottet allenast velat uttala sin förväntan att sådana åtgärder vidtagas, att det nu äskade beloppet 750,000 kronor måtte bli tillfyllest för bestridandet av utgifterna under budgetåret 1923—1924.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. med 750,000 kronor.

**Tryckningskostnader.** 39:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38) hemställer utskottet,

[38.]

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader med 20,000 kronor; dock att i anslaget må göras den jämkning som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

**Gottgörelse av kostnader för sjöfolk m. fl.** 40:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39) får utskottet — under erinran att det under förevarande punkt upptagna anslaget, som senast beräknats till 35,000 kronor för år, ansetts böra höjas för bestridande av de anslaget belastande verkliga utgifterna, vilka för år 1921 uppgått till omkring 270,000 kronor — hemställa,

[39.]

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget till gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar med 100,000 kronor.

41:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 40) får utskottet — under erinran om att för ändamålet senast beräknats 135,000 kronor för år — hemställa,

Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.

att riksdagen må till *upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 125,000 kronor.

[40.]

42:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) hemställer utskottet,

Hemliga utgifter.

att riksdagen må enligt oförändrade beräkningsgrunder i rikstaten uppföra ordinarie anslaget till hemliga utgifter med 75,000 kronor.

[41.]

43:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43) får utskottet — under erinran att anslaget ifråga tidigare haft förslagsanslags natur och beräknats till 75,000 kronor för år — hemställa,

Kommittéer och utredningar

att riksdagen må, med uteslutande i tredje huvudtiteln av ordinarie förslagsanslaget kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., i rikstaten undertredje huvudtiteln uppföra ett ordinarie reservationsanslag kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m. med 15,000 kronor.

[43.]

44:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44) hemställer utskottet,

Extra utgifter.

att riksdagen må enligt oförändrade beräkningsgrunder i rikstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter med 30,000 kronor.

[44.]

45:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 45) får utskottet, under hänvisning till vad statsrådsprotokollet å sid. 35 och 36 innehåller, hemställa,

Vissa ersättningar.

att riksdagen må i likhet med vad som tidigare ägt rum till *ersättningar åt framlidne envoyén P. H. E. Brändströms arvingar och likaledes framlidne generalkonsuln C. A. Askers änka för mistning av bohag* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 20,000 kronor.

[45.]

Beskickningshuset  
i Helsingfors.

[46.]

46:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 46) att dels medgiva, att det å tilläggsstat till riksstaten för år 1922 anvisade reservationsanslag å 240,000 kronor till förvärv av ett svenskt beskickningshus i Tokio och till erforderliga reparationer m. m. må användas till bekostande av ett fullständigt iordningsställande av beskickningshuset i Helsingfors, dels ock, för iordningsställande av sagda beskickningshus, i den mån ovannämnda anslag icke härtill lämnar tillgång, ävensom till anskaffande av möbler till beskickningshuset i fråga, för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 37—42.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition den 10 mars 1922 angående disponerandet av medel för iordningställandet av beskickningshusen i Köpenhamn och Helsingfors samt konsulathuset i Hamburg m. m. meddelade riksdagen i skrivelse den 21 april 1922, att riksdagen bl. a. medgivit att det å tilläggsstat till riksstaten för år 1920 anvisade reservationsanslag å 351,600 kronor för iordningställande av beskickningshus i Köpenhamn finge enligt Kungl. Maj:ts beprövande användas till bekostande av nödiga ändrings- och reparationsarbeten å beskickningshusen i Köpenhamn och Helsingfors ävensom konsulathuset i Hamburg samt till stämpel å lagfartshandlingar, arkitektarvode m. fl. i samband med ifrågasvarande fastigheters förvärvande och iordningställande stående utgifter, men avslagit Kungl. Maj:t framställning i fråga om disponerandet av inflytande hyresmedel från statens fastigheter i Köpenhamn och Helsingfors.

Riksdagen förklarade sig anse kostnaderna för iordningställandet av ifrågasvarande beskicknings- och konsulathus, särskilt beskickningshuset i Helsingfors, väl höga, men förklarade sig det oaktat icke vilja motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag, varvid riksdagen emellertid förutsatte, att av Kungl. Maj:t vidtoges åtgärder för nedbringande i största möjliga mån av kostnaderna.

Ifrågasvarande redan anvisade belopp av 351,600 kronor, av vilket omkring 252,000 kronor avsetts för beskickningshuset i Helsingfors, har emellertid visat sig otillräckligt och har nu för beskickningshusets fullständiga iordningställande beräknats ytterligare 220,000 kronor samt för möblering och dekorerering av representationsrummen i byggnaden därjämte ansetts erforderligt ett belopp av 120,000 kronor. Av de sålunda erforderliga medlen skulle 237,491 kronor 72 öre kunna disponeras av det anslag som beviljats å tilläggsstat för år 1922 till förvärv av svenskt beskickningshus i Tokio, enär något sådant förvärv icke kommit till stånd.

Återstående 100,000 kronor hava äskats å riksstaten för budgetåret 1923—1924.

Utskottet vill till en början erinra att i en den 10 mars 1922 avlåten proposition, nr 151, rörande bland annat iordningställandet av beskickningshuset i Helsingfors meddelats, att genom svenske ministern i Helsingfors infordrats anbud från vissa finska firmor å de då föreslagna byggnadsarbetena ävensom å erforderliga värme-, vatten- och avloppsledningsarbeten. Av den nu föreliggande utredningen synes emellertid framgå, att de sålunda infordrade anbuden icke givits bindande karaktär och att alltså den på desamma grundade kostnadsberäkningen varit otillförlitlig.

Beträffande de synnerligen höga kostnader av i det närmaste 600,000 kronor, som det påbörjade iordningställandet av beskickningshuset sålunda komme att medföra, har utskottet emellertid i likhet med departementschefen icke funnit annan utväg förefinnas än att medel nu av riksdagen beviljas för täckande av den utav Kungl. Maj:t till 333,739 kronor 86 öre beräknade merkostnaden. Utskottet har därvid funnit sig höra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om disponerandet av behållningen å det för förvärv av beskickningshus i Tokio anvisade anslaget. Sedan denna blivit tagen i anspråk skulle återstå 96,248 kronor 14 öre, vilket belopp utskottet emellertid ansett kunna avrundas nedåt till 90,000 kronor. Sistnämnda belopp torde böra å riksstaten anvisas, och förutsätter utskottet härvid att dessa medel så disponeras, att ytterligare merkostnader icke åsamkas statsverket.

På grund av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa:

att riksdagen må,

a) medgiva, att det å tilläggsstat till riksstaten för år 1922 anvisade reservationsanslag å 240,000 kronor till förvärv av ett svenskt beskickningshus i Tokio och till erforderliga reparationer m. m. må användas till bekostande av ett fullständigt *iordningställande av beskickningshuset i Helsingfors,*

b) för iordningsställande av sagda beskickningshus, i den mån ovannämnda anslag icke härtill lämnar tillgång, ävensom till anskaffande av möbler till beskickningshuset i fråga, för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 90,000 kronor.

47:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47) medgiva, att det förut hos riksdagen anmälda förslaget om inredande av kansli-

**Beskickningshuset i Paris.**

[47.]

lokal åt beskickningen i Paris i en flygelbyggnad till den för svenska statens räkning inköpta fastigheten N:o 23 Rue de Bassano uppgives och att återstoden av det för ändamålet å tilläggsstat till riksstaten för år 1920 anvisade reservationsanslag å 345,000 kronor enligt Kungl. Maj:ts beprövande användes *dels* till bestridande av kostnaderna för kansli-lokalens inrymmande i huvudbyggnaden till sagda fastighet, *dels ock* till nödiga reparationer å såväl sagda fastighet som å det äldre beskickningshuset.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 42—45.

För beredande av ökat lokalutrymme åt beskickningen i Paris och för utförande av nödvändiga reparationer å beskickningshuset avläts den 12 mars 1920 proposition till riksdagen om anvisande av ett reservationsanslag av 345,000 kronor, avsett för inköp för svenska statens räkning av fastigheten N:o 23 Rue de Bassano i Paris jämte nödiga reparationer m. m. av såväl sagda fastighet som nuvarande beskickningshus. Den till inköp föreslagna fastigheten utgjordes av *dels* en mindre, långsträckt byggnad, omedelbart gränsande intill beskickningens tomt och inneslutande en bottenvåning jämte vind, vilken byggnad vore avsedd att användas till beskickningskansli, *dels* ett större boningshus med fasad åt Rue de Bassano och med en flygel inåt gården, vilket hus innefattade källare samt tre våningar och vind, *dels* slutligen av ett mindre bostadshus inne på gården, omfattande likaledes källare och tre våningar samt vind. Samtliga byggnader voro i gott stånd. En större reparation erfordrades endast av taket å huvudbyggnaden. Kostnaderna för inköpet, vilket, då ägaren var ett stärbhus, måste ske på offentlig auktion, beräknades av ministern i Paris till 660,000 frcs. Kostnaderna för nyinredning och reparation av den byggnad, som skulle behållas för kansliändamål, beräknades till ett belopp av 150,000 frcs, inberäknat kostnaderna för anordnande av värmeledning. Beträffande reparationer av det äldre beskickningshuset, nämligen vissa mindre arbeten, vilka måste vidtagas för att ministerns våning skulle kunna i sin helhet användas och tillfredsställa berättigade krav, ansågs, enligt byggnadsstyrelsens beräkningar, att dessa arbeten, med iakttagande av största möjliga sparsamhet, skulle kunna hållas inom ramen av 120,000 frcs.

I propositionen begärdes jämväl riksdagens medgivande av rätt för Kungl. Maj:t att till antagligt pris försälja den del av den till inköp föreslagna fastigheten, vilken icke erfordrades för beskickningens räkning.

Riksdagen anmälde i sin skrivelse den 5 maj 1920, att riksdagen — som icke hade något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag i vad det samma avsåge anvisande av medel för inköp av ifrågavarande fastighet samt vissa reparationsarbeten, men som ansåge att med den ifrågasatta försäljningen av viss del av fastigheten borde tillsvidare anstå — för inköp för svenska statens räkning av fastigheten N:o 23 Rue de Bassano, Paris, jämte nödiga reparationer m. m. av såväl sagda fastighet som nuvarande beskickningshus å tilläggsstat för år 1920 anvisat ett reservationsanslag av 345,000 kronor.

De sålunda gjorda kostnadsberäkningarna hava emellertid nu visat sig vara för låga och har departementschefen därför ansett sig böra föreslå en inskränkning i planen för lokalernas disponerande.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Såsom förut angivits, hade kostnaderna för förvärvet av den nyinköpta fastigheten beräknats till 660,000 frcs. Ifrågavarande kostnadsberäkning visade sig emellertid sedermera vara för snäv och husköpet jämte därmed i samband stående oundgängliga utgifter hade i verkligheten dragit en kostnad av frcs 727,129:24. För reparationer av det äldre beskickningshuset och därtill hörande inventarier jämte inköp av en del inventarier till ersättande av sådana, som utdömts vid av- och tillträdessynen mellan den förutvarande och den nuvarande boställshavaren, hade i stället för det ursprungligen beräknade beloppet av 120,000 frcs utgivits frcs 175,127:50. Byggnadsstyrelsen har ifråga om sistberörda utgift anfört, att de vidtagna reparationsarbetena varit nödvändiga, och att utgifterna för reparation och komplettering av statens i beskickningshuset förvarade möbler varit lika oundgängliga som andra utgifter för bostadens värdiga iordningställande. Vid av byggnadsstyrelsens chef vid besök å platsen verkställd besiktning hade konstaterats, att samtliga utförda arbeten blivit på ett fullt nöjaktigt sätt verkställda.»

Sedan kostnaderna för fastighetens förvärv och för reparationer av det äldre beskickningshuset guldits, återstår å det av riksdagen beviljade anslag av 345,000 kronor dels ett i Paris innestående belopp av frcs 35,903:45, dels i utrikesdepartementet innestående kronor 7,334:50, motsvarande omkring 30,000 frcs, eller i runt tal tillhoppa 60,000 frcs, vilket belopp, enligt vad av ovan angivna beräkningar framgår, numera är otillräckligt för fullföljande av den ursprungliga planen att ombygga förut nämnda flygel till kansli lokal åt beskickningen.»

Utskottet har ansett sig böra tillstyrka vad Kungl. Maj:t föreslagit och får alltså hemställa,

att riksdagen må medgiva, att det förut hos riksdagen anmälda förslaget om inredande av kansli-lokal åt beskickningen i Paris i en flygelbyggnad till den för svenska statens räkning inköpta fastigheten Nr 23 Rue de Bassano uppgives och att återstoden av det för ändamålet å tilläggsstat till riksstaten för år 1920 anvisade reservationsanslag å 345,000 kronor enligt Kungl. Maj:ts beprövande användes *dels* till bestridande av kostnaderna för kansli-lokalens inrymmande i huvudbyggnaden till sagda fastighet, *dels* ock till nödiga reparationer å såväl sagda fastighet som å det äldre beskickningshuset.

Dyrtidstill-  
lägg.  
[48.]

48:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anvisande av medel till dyrtidstilllägg åt befattningshavare i statens tjänst kommer utskottet att framdeles avgiva utlåtande, vilket utskottet velat härmed för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 9 februari 1923.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzélius, C. J. G. Swartz, N. A. Nilsson* i Kabbarp, *J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. F. Lamm, J. L. Widell, C. G. Ekman, J. Nilsson* i Malmö, *E. A. Hallin, C. I. Asplund, K. E. Andersson* i Eliantorp och *C. Johansson* i Hälsingborg samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund, J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, P. Nilsson* i Bonarp, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *J. D. Norman, L. J. Carlsson-Frosterud, A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *O. Nilsson* i Örebro, *A. E. Ljungberg* och *O. Osberg*

med undantag därav att i behandlingen av *punkterna 46—48* deltagit herr *J. B. Johansson* i Fredrikslund i st. f. herr *E. A. Hallin*.



### Reservationer:

vid punkt 1:o) (departementschefen) av herr *J. D. Norman*, vilken ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Därest den finansiella ställningen fortfarande varit sådan, som den vid 1922 års riksdag ansågs vara, skulle utskottet, i anslutning till nämnda riksdags av föredragande statsrådet åberopade uttalande, måhända tillstyrkt någon höjning av det ministern för utrikes ärendena tillkommande bidrag till representationskostnader. Under nuvarande situation, som bl. a. föranlett Kungl. Maj:t att föreslå en betydande minskning av flertalet statstjänstemäns dyrtidstillägg, synes däremot enligt utskottets mening någon höjning av berörda bidrag icke kunna ifrågakomma, utan att särskilt tungt vägande skäl härför föreligga. Några sådana skäl hava likväl icke blivit anförda. Den av föredragande statsrådet gjorda jämförelsen med ortstilläggen till Sveriges ministrar i utlandet är nämligen enligt utskottets mening icke hållbar, då dels dessa ortstillägg avse icke endast täckande av representationskostnader utan jämväl ersättning för med vistelsen i utlandet förenade särskilda utgifter, dels ock utrikesministerns lön uppgår till närmare dubbla beloppet av ministrarnas i utlandet. Det bör i detta sammanhang erinras, att avlöningen till utrikesministern reglerades så sent som vid 1921 års riksdag, då densamma höjdes med 50 procent utöver vad den ännu år 1918 utgjorde.

Anslaget torde alltså böra upptagas med oförändrat belopp eller 36,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) avslå Kungl. Maj:ts framställning om höjning av det ministern för utrikes ärendena för närvarande tillkommande bidrag till representationskostnader,

b) i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till departementschefen, ministern för utrikes ärendena med 36,000 kronor.»

vid punkt 4:o) (beskickningar och konsulat) av herr *J. D. Norman*, vilken ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

*Bihang till riksdagens protokoll 1923. 6 saml. 3 häft. (Nr 3.)*

»Då enligt i statsrådsprotokollet omnämnda beräkningar befattningshavare vid våra beskickningar och konsulat i Tyskland och Österrike även utan några som helst ortstillägg hava större reallöner nu än före krigsutbrottet, synas några ortstillägg för ifrågavarande befattningshavare ej för närvarande erforderliga. Anslaget bör följaktligen kunna minskas med det belopp, vartill dessa ortstillägg uppgå, eller 33,500 kronor. I övrigt har vad under denna punkt föreslagits icke givit utskottet anledning till någon erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget beskickningar och konsulat med 1,656,500 kronor.»

vid punkt 18:o) (socialattachéer) av herrar *A. Wiklund*, *P. Nilsson* i Bonarp, *O. Olsson* i Kullenbergstorp och *J. D. Norman*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa om avslag å Kungl. Maj:ts framställning under ifrågavarande punkt.

vid punkt 31:o) (svenska föreningen för Nationernas förbund) av herrar *C. J. G. Swartz*, *J. Nilsson* i Skottlandshus, *J. L. Widell*, *K. E. Andersson* i Eliantorp, *A. Wiklund*, *P. Nilsson* i Bonarp, *O. Olsson* i Kullenbergstorp och *J. D. Norman*, vilka ansett, att utskottet bort avstyrka såväl Kungl. Maj:ts förslag som herr Lindhagens i ämnet väckta motion.

vid punkt 46:o) (beskickningshuset i Hälsingfors) av herrar *P. Nilsson* i Bonarp och *J. D. Norman*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet — — — — otilförlitlig. Detta förhållande, ävensom det sätt varpå hithörande angelägenheter handlagts, synes utskottet anmärkningsvärt.

Beskickningshuset i Hälsingfors kostade i inköp 3 mill. finska mark, eller i svenskt mynt 190,271 kronor 25 öre, vartill komma stämpelkostnader 135,000 finska mark. Till iordningsställandet har riksdagen hittills beviljat 252,580 kronor 14 öre. Nu äskas dels de 237,491 kronor 72 öre, som återfåtts av de på sin tid till Tokio för inköp av beskickningshus därstädes telegrafremitterade 240,000 kronor, dels därutöver 100,000 kronor. Därjämte varslas i propositionen om framtida krav till inköp av linoleummattor. Sammanlagda kostnaden för beskickningshuset

kommer sålunda att uppgå till omkring 800,000 kronor. Statens årskostnader för beskickningshuset i Hälsingfors, med beräkning av 5 % ränta å det nedlagda kapitalet med avdrag för inflytande hyror men tillägg av kostnaderna för byggnadens uppvärmning och underhåll, torde sålunda gå till ungefär samma belopp som nu till ministern utgående lön och ortstillägg (17,040 kronor + 17,400 kronor).

Beträffande de synnerligen höga kostnader — — — — —  
— — — — — Tokio anvisade anslaget. Sedan denna blivit tagen i anspråk, skulle ytterligare erfordras 96,248 kronor 14 öre, vilket belopp utskottet emellertid ansett kunna nedsättas till 80,000 kronor, då besparingar böra kunna göras å det till inköp av möbler och dekoreringsberäknade beloppet. Sistnämnda — — — — — statsverket.

På grund av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen må,

a) — — — — — ;

b) för iordningsställande av sagda beskickningshus, i den mån ovannämnda anslag icke härtill lämnar tillgång, ävensom till anskaffande av möbler till beskickningshuset i fråga, för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 80,000 kronor.»

## Verkliga utgifter.

## III. Tredje huvudtiteln. Utrikesdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<b>A. Departementet.</b>					
1	Departementschefen, ministern för utrikes ärendena	40,000			
2	Departementet, <i>förslagsanslag</i> .....	448,000			
3	Arvoden åt viss extra personal i departementet m. m., <i>förslagsanslag</i> .....		45,000	488,000	45,000
<b>B. Sveriges representation i utlandet.</b>					
1	Beskickningar och konsulat, <i>förslagsanslag</i> .....	1,690,000			
2	Arvoden och ortstillägg åt viss extra personal i utrikesrepresentationen, <i>förslagsanslag</i> .....		* 173,000		
3	Tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet .....		27,000		
4	Extra ortstillägg åt ordinarie och extra ordinarie personal i utrikesrepresentationen .....		300,000		
5	Ekiperingspenningar, <i>förslagsanslag</i> .....	30,000			
6	Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsulter ..	110,000			
7	Ersättningar till olönade konsulter, <i>förslagsanslag</i>	100,000			
8	Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter .....		5,000		
9	Attachéer (aspiranter), <i>reservationsanslag</i> .....	56,000			
10	Förstärkning av reservationsanslaget till attachéer (aspiranter) .....		44,000		
11	Militär- och marinattachéer, <i>reservationsanslag</i> ..	40,000			
12	Förstärkning av reservationsanslaget till militär- och marinattachéer .....		10,000		
13	Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i> .....	40,000			
14	Förstärkning av reservationsanslaget till handelsattachéer .....		100,000		
15	Socialattachéer, <i>reservationsanslag</i> .....		30,000		
16	Extra biträden och vaktbetjante vid beskickningar och konsulat .....	55,000			
17	Ytterligare medel för anställande av extra biträden och vaktbetjante vid beskickningar och konsulat		25,000	2,121,000	714,000

\* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<b>C. Internationella byråer m. m.</b>				
1				
1		353,000		
2		50,000		
3		30,000		
4		50,000		
5		6,100		
6		1,000		
7		6,500		
8		25,000		
9			15,000	
10		1,000		
11		3,000		
12		250,000		
13		* 50,000		
14		50,000		
				890,600
<b>D. Diverse.</b>				
1	325,000			
2	60,000			
3	750,000			
4	20,000			
5	100,000			
6		125,000		
7	75,000			
8	15,000			

\* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
9 Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i> .....	30,000			
10 Ersättningar till framlidne envoyén P. H. E. Brändströms arvingar och framlidne generalkonsuln C. A. Askers änka för mistning av bohag .....		20,000		
11 Iordningsställande av beskickningshuset i Helsingfors m. m., <i>reservationsanslag</i> .....		90,000		
12 Dyrtdidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i> .....		* 350,000	1,375,000	585,000
Summa .....			3,984,000	2,234,600

\* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.